

M.H.P. Bos
Hs De Kempel, Helmond

Inleiding

Aan het eind van de tweedejaars MILE-module ‘Het fundament’ krijgen de studenten de opdracht om van een ‘geadopteerde’ leerling uit groep 4b van openbare basisschool de Schakel in Duivendrecht, een gedetailleerd profiel samen te stellen. Daarvoor dienen alle mogelijkheden van de MILE-omgeving en de kennis van hoofdbewerkingen toegepast te worden. Maar wat er mogelijk is binnen MILE moet je als opleider eerst zelf verkennen. Om te bepalen welk kind ik kies, loop ik de door de kinderen gemaakte tekeningen in MILE door. Mij valt een tekening van Selena op. Ze heeft juf Minke voor de klas getekend en op het bord staat een getallenlijn met sprongen van 10. Onder de tekening heeft Selena een korte tekst geschreven. Ik heb meteen een zwak voor dit kind, besluit haar tot mijn adoptiekind te maken en start mijn zoektocht in MILE (fig. 1).

figuur 1

Echt interessant wordt dit artikel pas, wanneer u met de MILE-omgeving erbij, mijn zoektocht naar Selena op de voet volgt en uw ontwikkelende kijk op haar spiegelt aan mijn opmerkingen.

Selena, een zwakke leerling - toetsen en gesprekken

Ik ga eerst maar eens naar de toets van de minimumdoelen kijken, en loop in MILE via het ‘leerlingenboek’ de uitwerkingen van alle kinderen door. Bij Selena valt me op dat ze veel fouten heeft gemaakt in de toets van taak 42. Deze toets heeft als onderdelen:

- sprongen van tien op een getallenlijn: 45 - 55 - 65 enzovoort, en 37 - 47 - 57 - enzovoort. Selena maakt beide opgaven fout; ze zet willekeurig zo maar wat tientallen ergens neer;
- optellingen en aftrekkingen met tientallen en eenheden: $3 + 80 =$, $14 + 3 =$. Selena maakt 14 van de 20 sommen fout. Ze lijkt te tellen en maakt daarbij vaak een startfout; namelijk zeven keer;
- optellingen en aftrekkingen over het tiental: $3 + 9 =$, $14 - 5 =$. Selena maakt 9 van de 10 sommen fout. Het lijkt alsof ze sommetjes als $9 + 7 =$ en $9 + 9 =$ leest als $10 + 7 =$ en $10 + 9 =$;
- vermenigvuldigtafels van 1, 2, 5 en 10. Selena heeft ze alle tien fout. De fouten zijn onverklaarbaar.

Verder is er voorafgaande aan de toets een tempotoets afgenomen, die niet op dit toetsblad staat. Via het archief van MILE zie ik dat deze in taak 42 les 1 is afgenomen. De resultaten van Selena zijn via het ‘leerlingenboek’ weer te bekijken: getallen splitsen bij optellingen en/of aftrekkingen tot en met tien: $10 = 4 + \dots$, $8 - 5 =$, $4 + 5 =$. Selena maakt 3 van de 20 sommen fout, namelijk $10 = 3 + 8$, $10 - 9 = 0$ en $7 + 3 = 9$. Ook hier weer twee mogelijkheden mogelijke startfouten.

Deze foutenanalyse wil ik wel eens vergelijken met wat de leerkrachten Minke & Willie uit deze toets concluderen. Ik besluit om via het archief het voorgesprek van Willie, de dag erna (vrijdag 29 november 1996), te bekijken. Over Selena zegt Willie:

Selena heeft ‘de tempotoets’ eigenlijk niet zo slecht gemaakt. Ze heeft vier (?) fout van de 20. Het is een meisje met veel problemen, dus wat dat betreft denk ik: ach, niet gek voor haar doen. Het komt ook door haar enorme inzet en motivatie!

Zo kom ik toch al weer iets meer te weten over Selena. Eens kijken wat over de rest van de toetsuitslagen gezegd wordt. Ik bekijk via het archief de overdracht van Minke

en Willie (maandag 2 december 1996). Hierin hoor ik Willie zeggen:

Ik heb de toets vorige week afgenomen. Valt me niet tegen, moet ik zeggen. De toets van taak 42. Ja, van Selena weten we dat ze problemen heeft. Nou hebben we inmiddels van Shielentrie een behandelingsplan gekregen. Dat moeten we samen nog even doornemen en ze heeft zelfs al werk voor Selena uitgezocht; uit Remelka. Dus kunnen we eens kijken of we het ermee eens zijn.

Er is meer bekend van Selena

Begeleidingsvergadering en behandelingsplan

Er moet en/of kan dus een opname van een gesprek van Minke en Willie met de interne begeleider in MILE zitten. Ik zoek in het archief en vind 'vergadering 22 november'. Vreemd, deze vergadering is vóór de toetsafname geweest! Het kan niet anders dat Selena bij een vorige toets al problemen vertoonde. Ik bekijk deze vergadering tussen Minke, Willie, Hanske (intern begeleider) en Shielentrie (taakleerkracht/individuele begeleider). Shielentrie heeft de toets van blok 1, taak 12 nog eens met Selena herhaald. Belangrijke informatie over Selena is:

- Selena heeft kleuterbouwverlenging gehad;
- ze heeft vrij veel taakwerk gekregen voor de tweede taal en voor het voorbereidend leren;
- uit onderzoek bleek: MLK-advies;
- ze heeft meer dan alleen rekenproblemen;
- voor haar en haar ouders zal dit een grote teleurstelling zijn;
- groep 3 en het eerste blok in groep 4 lukten voor rekenen nog wel (toets op minimumdoelen was voldoende);
- ze is bijzonder gemotiveerd;
- Selena is chaotisch in haar taalgebruik;
- ze bedenkt zelf geen antwoorden, maar herhaalt alleen wat andere kinderen zeggen of ze raadt;
- ze heeft heel duidelijke instructie nodig;
- ze telt heel snel op haar vingers;
- ze heeft bijna niets geautomatiseerd;
- Selena heeft problemen met de rekenstof na blok 1, te weten:
  - problemen met de oriëntatie in de getallen tot en met twintig (ordenen en sprongen op de getallenlijn);
  - problemen met moeilijke somtypen onder de tien (splitsen onder de tien) en het overschrijden van het tiental (erbij gaat wel, eraf lukt niet);
  - erbij- en erafsommen tot honderd met tientallen lukken niet;
  - de keersommen lukken ook niet.

Verder wordt in het overleg besproken hoe ze de rekenproblemen van Selena gaan aanpakken, met welke materialen, met welke middelen, met welke methodiek, in welke volgorde en hoe de organisatie in de klas eruitziet.

Shielentrie zal het behandelingsplan op papier zetten waarna Minke en Willie dit kunnen bekijken. Het taakwerk voor Selena kan dan vervolgens beginnen. Omdat nog niet alle scans in de MILE-omgeving zijn opgenomen, maar al wel op de MILE-schijf staan, zoek en vind ik via de Windows-Verkenner en kom achter het behandelingsplan van Selena. Daarin wordt in de beginsituatie al gezegd dat Selena de toets van taak 12 uit 'De wereld in getallen' als volgt heeft gemaakt:

tempotoets: 6 van de 15 sommen fout
splitsingen: zwak
erafsommen tot twintig: zeer zwak
erbij-erafsommen tot honderd: zeer zwak

Deze taak 12 is de toets van blok 1. De minimumdoelen van blok 1 heeft Selena voldoende gemaakt, maar de basisdoelen onvoldoende. Als we naar de minimumdoelen van blok 1 kijken, zien we dat de tempotoets voldoende moet zijn (Selena had van de geautomatiseerde splitsingen en optellingen en aftrekkingen tot en met tien er zes van de vijftien fout. Ik vraag me af of dit nog voldoende is). De toets met basisdoelen is een voortgangstoets en geeft daarmee een indicatie welke kinderen na blok 1 mogelijk problemen gaan krijgen. De vraag is dus eigenlijk wat is er in blok 2 aan extra hulp gebeurd om Selena weer in het spoor te krijgen?

Er zijn geen video-opnamen van Selena uit deze periode, maar wel weer een toets van de minimumdoelen van blok 2. Ik besluit om deze toets, eens wat beter te bekijken.¹ 'Het terugtellen op een getallenlijn' gaat 3 van de 5 keer fout. '2 minder' gaat 5 van de 5 keer fout. 'In volgorde zetten' gaat foutloos. 'Optellen en aftrekken met tientallen': 8 van de 20 fout. 'Uit een plaatje een keersom kunnen aflezen': allemaal fout. Ook in deze toets komen we startfouten tegen; Selena telt op haar vingers.

Met andere woorden: Selena beheerst de minimumdoelen van blok 2 niet. De extra hulp, als die er al is geweest in blok 2, heeft bij Selena niet echt geholpen. Wat is er na blok 2 gebeurd? Het wordt tijd om eens naar Selena in de groep te gaan kijken.

Selena en Minke in blok 3 - lesfragmenten

Ik typ in de zoekmachine 'Selena' in en krijg 57 zoekresultaten. Voer ik 'Saleena', op gesproken tekst in, dan krijg ik 17 zoekresultaten. Bij 'Selena' op gesproken tekst volgen er 145 fragmenten. Een leerling met twee namen en waarover dus 'veel te doen is'.

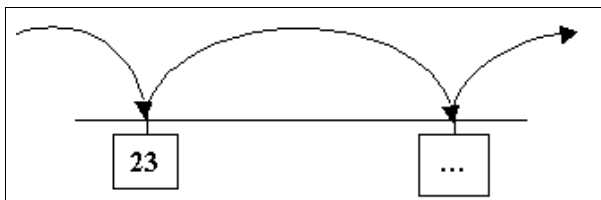
Ik bekijk maar eens het eerste fragment, taak 31 les 1: 'Heel even bij jou kijken. Stop even Selena.' Selena moet op een getallenlijn sprongen van tien maken, te beginnen bij 23. Ze maakt een fout: 23 – 43. Minke laat haar naar de getallenlijn boven het bord kijken en Selena zegt: 23 – 33 – 43 – 63 oeps ... 53.

Ze zegt dan:

Ja, maar ik maak steeds een foutje. Dan ga ik eerst 23 en dan doe ik nog een keer 23, maar dan heb ik deze opgeschreven.

Sprongen van 10

Vermoedelijk denkt Selena: als je bij 23 op een getallenlijn een sprong moet maken, dan moet dit een sprong van 23 verder zijn. Dat 23 en 23 dan 43 wordt, hindert niet. In het leerlingenboek staat boven de pijl die de sprong aangeeft geen tien. Dat zou misschien al kunnen helpen (fig. 2). Minke reageert met: 'Maar toch helpt de getallenlijn, hè?'

figuur 2

Ik ga op zoek naar een ander typisch fragment en kom uit op het overdrachtsgesprek tussen Minke en Willie van donderdag 14 november, waarin Minke vertelt dat Fadoua en Selena bij het splitsen van bijvoorbeeld 89 in 80 en 9, daarna rustig 8 en 9 opschrijven. Dit is natuurlijk ook niet zó verwonderlijk, omdat in het klassikale gedeelte van die les (taak 34 les 2) te zien is hoe Minke het getal 89 laat splitsen in 8 staven en 9 blokjes. Het beeld dat Selena van 89 heeft is er een van 8 en 9. Er stonden in die les staafjes en blokjes op de tafels, maar Minke kan zich niet herinneren of Selena daarmee heeft gewerkt.

Dit moet met MILE te controleren zijn. Ik ga naar de bewuste les en bekijk deze vanaf het moment dat de kinderen zelfstandig aan de splitssommen beginnen. Minke loopt rond en zegt heel duidelijk tegen het groepje van Selena, dat ze de doosjes met staafjes en blokjes mogen gebruiken. Het hoeft niet, maar hèt mag wel. Te zien is dat Selena meteen een doosje erbij neemt.² Ze neemt enkel staafjes uit het doosje, kijkt naar de andere kinderen, maar weet niet wat ze ermee moet beginnen. Als Minke dan in haar buurt komt legt ze snel de staafjes weer terug in het doosje; bang om een fout te maken?

Iets verder in de les komt Minke weer bij Selena en laat Minke haar 76 leggen. Selena neemt zomaar wat staafjes uit het doosje. In eerste instantie te weinig, later weer teveel. Als ze dan enkele staafjes in het doosje terugstopt, heeft ze er weer te weinig over. Het lijkt erop dat Selena maar wat doet en geen verbinding kan leggen tussen het abstracte getal 76 en de concrete hoeveelheid van 7 staafjes van tien en 6 losse blokjes.

Misschien zou bij Selena het ordinale aspect van getallen meer benadrukt kunnen worden door middel van een kralenketting. Het kardinale aspect in combinatie met het decimale positiestelsel is voor haar (nog) een brug te ver. Iets verder in de les is, via MILE, heel duidelijk te zien dat Selena opgave 6 afkijkt bij Chamaira.³ Minke heeft niets door of reageert maar niet.

Reflectie van Minke - logboek

Ik besluit om eens te lezen wat Minke na afloop van deze les in haar logboek heeft geschreven. Wat schrijft ze over Selena? Heeft ze gemerkt dat Selena afkijkt? Wat zal haar advies aan Willie zijn? Wat zal ze zelf aan hulp voor Selena plannen? Minke schrijft, na correctie van de schriften, dat Selena opgave 2 - de splitsingen - onvoldoende beheerst. Omdat ik meer informatie had verwacht, kijk ik maar eens naar het overdrachtsgesprek met Willie. Hierin vertelt Minke dat ze in de les van dinsdag 19 november onder andere met Selena aan de instructietafel hieraan wil gaan werken. In het voorgesprek van Minke op die dinsdag vertelt ze dat ze met Selena, Fadoua en Werner een tospel gaat spelen om te zien welke strategieën deze kinderen gebruiken.

Tijdens de uitleg van het spel geeft Selena aan, dat wanneer je bij vier nog een stipje in het midden legt, je vijf krijgt. Dit doet me denken aan het paradigma voor hoeveelheidsbeeld van Steven uit 'Wiskunde & Didactiek' deel 1⁴, waarbij Steven (vijf jaar) zegt, dat een rijtje van 5 eendjes geen vijf is omdat er niet één in het midden is. Je kunt bij dit spel goed zien dat Selena geniet; ze lacht en straalt van plezier. Werner maakt af en toe sprongen bij het tellen. Selena blijft voornamelijk stapjes van 1 zetten met, na regelmatig stimuleren van Minke, zo nu en dan een sprongetje van twee er tussendoor. Na het eerste spel besluit Minke een beschrijfbaar dobbelsteen te voorzien van de tientallen 10 tot en met 60. Wanneer Selena 10 gegooid heeft, kan ze niet bedenken wat ze nog moet gooien om op 50 uit te komen. Selena wint dit tweede spel. Ik lees verder in het logboek van Minke niets over de conclusies naar aanleiding van dit spel.

Selena en Willie in blok 3- lesfragmenten

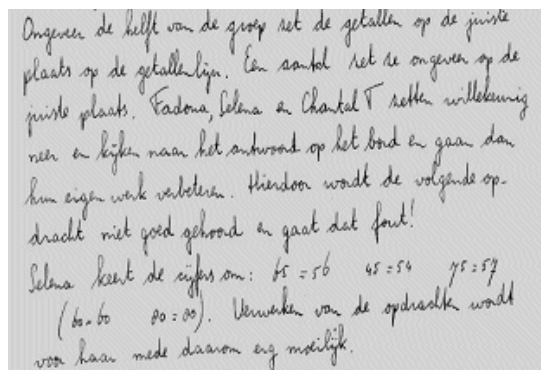
Ik ga nu eens wat meer naar de andere leerkracht Willie kijken. Zijn er verschillen in begeleiding te zien, hoe reageert Selena op Willie, welk beeld heeft zij van Selena. Ik ga naar het overdrachtsgesprek tussen Willie en Minke op maandag 25 november over taak 39. Daarin vertelt Willie over Selena:

Opvallend was dat Selena, wat ze ervan gemaakt had, goed had. Maar ik denk dat ze heel goed heeft rondgekeken.

Willie denkt dus dat Selena het niet op eigen kracht doet. Is dit in die bewuste les over taak 39 les 1 terug te zien? Ik neus eerst maar eens in enkele fragmenten waarin de klas zelfstandig aan het werk is. Op de achtergrond is Selena te zien. Ze kijkt vaak rond en vooral naar Chamaira. Onduidelijk is of ze daarbij afkijkt en overschrijft of dat ze alleen even met haar praat.

In het logboek schrijft Willie in haar reflectie op taak 39 les 1: 'Selena heeft veel goed. Goed bij Kimberly gekeken?' De taakleerkracht Wim schrijft eerder in zijn reflectie op taak 37 les 1 (fig.3). Via de zoekmachine vind ik het fragment 'Werner legt 2×6 .' uit taak 36 les 1,

waarin duidelijk te zien is hoe Selena bij Werner afkijkt en overschrijft. Hiermee is wel voldoende duidelijk dat Selena haar tekortkomingen probeert te verbloemen door over te schrijven.

figuur 3

Ik heb het gevoel dat Willie het niet zo erg vindt dat Selena bepaalde opdrachten niet kan, en haar rekenfoutjes voor haar zelf en voor de groep probeert minder erg te laten lijken. Voorbeelden van fragmenten waarin dit naar voren komt zijn:

Selena mag leeszinnen overslaan' uit taak 33 les 2. Hierin staan contextopgaven zoals 'Hoeveel kosten een net ballen en een racket samen? Willie neemt niet de moeite om het Selena duidelijk te maken.

Bespreking alle splitsingen van 9... uit taak 39 les 1. Hierin noemt Selena de splitsing 9 en 9. Willie rekent dat niet fout, maar zet deze splitsing bij de dubbelen.

Wie kan Selena even helpen met uitleggen hoe dat in elkaar zit' uit taak 39 les 2. Hierin geeft Selena het goede antwoord, maar Willie vraagt aan de klas of iemand aan Selena kan uitleggen hoe je aan dat goede antwoord komt?!

Het is mogelijk dat Willie denkt dat Selena het niveau van de basisstof in blok 3 toch niet goed kan volgen en dat ze daarom moet worden ontzien. In de overdracht op 2 december die gaat over de bespreking van toetsgegevens, zegt Willie ook tegen Minke: 'Selena kun je beter buiten beschouwing laten.' Het behandelingsplan van Shielentrie ligt dan ter goedkeuring voor, maar beide lerarissen bespreken dit niet. Het volgende overdrachtgesprek van 12 december is zonder geluid, zodat ik niet weet of hierin het behandelingsplan besproken wordt.

Hulp voor Selena - terug naar de vergadering

Omdat ik niet verder kom met dit behandelingsplan besluit ik om nog eens terug te kijken naar de vergadering van 22 november tussen Minke, Willie, Hanske en Shielentrie. Ik heb inmiddels al zoveel van Selena gezien, dat ik nu dit gesprek met een geheel andere bril zal bekijken. Wat me nu opvalt is dat de hulp aan Selena vooral gericht is op het enerzijds sleutelen aan haar basisvaardigheden

en anderzijds het mee laten lopen in de huidige groep. Het behandelingsplan is in uitvoering gepland voor twee weken ná deze vergadering, zodat er in de opnamen van MILE nog niets van is terug te vinden. Ook wordt opgemerkt door Minke en Willie dat Selena vaak bij haar burenkijkt, overschrijft om haar werk af te hebben en ze wil heel graag bij de groep horen. Wat me nu opvalt is, dat er alleen naar de rekenproblemen van Selena gekeken wordt en niet naar haar concentratieproblemen, taalproblemen, aanpakgedrag, taakgerichtheid en andere cognitieve activiteiten.

Waarom begrijpt Selena vaak een vraag niet, neemt ze moeilijk informatie op, ziet ze weinig structuur, herhaalt ze vaak wat anderen zeggen, legt ze geen verband tussen het concrete materiaal en de abstracte som? Ik neem de lijst van kenmerken van een zwakke leerling uit Antilope⁵ er eens bij (fig.4).

Bij de problemen van Selena wordt, naar mijn mening, alleen gekeken naar de problemen bij rekenen-wiskunde. Het zou goed zijn om zeker ook te kijken naar de gemeenschappelijke leerproblemen bij rekenen-wiskunde, Nederlands en de zaakvakken. Een behandelingsplan zou dan meerdere vakken kunnen bestrijken, zodat Selena over een breder gebied geholpen kan worden. Dit zou voor de vorderingen van Selena zeer versterkend kunnen werken.

Selena in de groep 'Ik ben met niemand'

Nu steeds maar weer blijkt dat Selena uitvalt, is het goed om eens te kijken hoe de andere kinderen op haar reageren. Lachen ze haar uit, helpen ze haar (extra), negeren ze haar, zeggen ze voor. Via de zoekmachine typ ik 'samenwerken'. In het fragment 'Samenwerken, Minke helpt' van dinsdag 5 november, geeft Minke de opdracht om zelf iemand te zoeken om mee samen te werken. Selena kijkt eerst richting Kimberly, die tegenover haar zit, maar deze wendt zich meteen naar de twee andere meisjes in het groepje: Chamaira en SukYee. De twee jongens in het groepje, Werner en Fariet, werken ook samen. Daarmee blijft Selena alleen over en ze zegt dan ook tegen Minke: 'Ik ben met niemand'. Minke zegt dan tegen Werner en Fariet, dat Selena met hen meedoet. Werner en Fariet gaan nu met één set plaatjes samen de goede volgorde bepalen, terwijl Selena met een eigen setje alleen aan de slag gaat. Ze kijkt daarbij wel naar de oplossingen van de twee jongens, maar van enige vorm van samenwerken is geen sprake.

Minke had meer samenwerking kunnen bevorderen door de drie kinderen één set kaartjes te geven.

Ik ga naar een ander fragment kijken: 'Het geld wordt uitgedeeld...' van woensdag 13 november. Hierin moeten de kinderen weer zelf bepalen in welke tweetallen ze gaan samenwerken. Hier zie je weer dezelfde situatie ontstaan. Minke heeft het probleem goed door en vraagt daarom aan Selena met wie ze samenwerkt. Selena zegt dat ze met Kimberly samenwerkt. Minke stapt even later

Kenmerken van een zwakke leerling	In MILE bij Selena gesignaleerd
Afhankelijke opstelling	Ze is afwachtend, leunt op klasgenoten
Negatief zelfbeeld	
Slecht korte termijn geheugen	
Behoeft aan overzicht	
Behoeft aan structuur	Ze werkt chaotisch
Behoeft aan positieve benadering	Ze straalt bij goede antwoorden
Behoeft aan voordoen/nadoen	Zelf sommen bedenken vindt ze moeilijk
Weinig zelfvertrouwen	Ze herhaalt antwoorden van andere kinderen
Zoekt niet naar verbanden	Ze geeft alleen antwoord op vragen; passief
Heeft weinig ankerpunten	Basisvaardigheden worden niet beheerst
Heeft gering referentiekader	Ze bouwt bestaande kennis niet uit, raadt vaak
Vaak alleen met zichzelf bezig	
Houdt zich op de vlakte	
Doet niet mee aan interactieve les	
Weinig doorzettingsvermogen	
Behoeft aan vertrouwen	

figuur 4

naar Kimberly en vraagt aan haar of ze met Selena al iets heeft afgesproken. Kimberly zegt: 'Nee, nog niet'. In een derde fragment 'Werner en Selena hebben duidelijk problemen...' van woensdag 27 november moeten Werner en Selena van Minke samenwerken. We zien in dit fragment dat ze elk voor zich bouwen en op den duur blokjes van elkaar afpakken (fig.5).

figuur 5

Het is wel duidelijk dat de kinderen in het groepje van Selena niet echt graag met haar willen samenwerken.

Profiel van Selena

Het beeld dat ik inmiddels van Selena heb gekregen is al behoorlijk gedetailleerd. Zij is een meisje dat problemen heeft op allerlei gebied. Haar beheersing van het Nederlands is nog dermate zwak en chaotisch, dat ze moeite heeft met het opnemen van instructie. Ze heeft in het verleden taakwerk voor Nederlands als tweede taal gekregen. Door problemen met de taal lijkt het of instructie niet echt tot haar doordringt. Haar start bij een activiteit is daardoor al meteen vertraagd. Instructie moet voor haar heel duidelijk zijn en ze begrijpt het sneller als er even iets wordt voorgedaan. Haar reactie op een vraag is daardoor vaak een afwachtende houding aannemen totdat een ander kind het voorzegt of totdat de juf het aan een ander kind vraagt.

Ze is getest en daaruit kwam een MLK-advies naar voren. Waarom dit advies niet is opgevolgd heb ik (nog) niet kunnen ontdekken. Misschien dat Minke en Willie in het kader van WSNS de problemen zoveel mogelijk in de basisschool willen aanpakken. Nu het onderwijs in groep 4 steeds taliger wordt, komen de problemen onder andere bij de basisvaardigheden van rekenen-wiskunde steeds duidelijker naar voren. Het blijkt dat ze problemen heeft met de oriëntatie in de getallen tot en met twintig en het optellen en aftrekken over het tiental. Bij deze laatste categorie zitten er vooral problemen bij de splitsingen. Se-

lena telt veel en snel op haar vingers en maakt daarbij vaak een startfout. Haar inzicht in de opbouw van ons getalsysteem is nog matig. Het kardinale aspect is zwakker ontwikkeld dan het ordinale. Doordat er nog weinig is gememoriseerd, heeft ze ook problemen met het optellen en aftrekken tot honderd met tientallen en de tafeltjes. Selena vindt rekenen niet echt leuk, maar probeert wel haar best te doen. Soms verrast ze de leerkrachten met onverwacht goede oplossingen. Ze 'straalt' helemaal als ze een pluim van de juf krijgt, en wanneer ze iets leuk vindt (telspel) wordt ze zeker enthousiast.

In de groep ligt Selena niet echt goed. In haar directe omgeving wil men eigenlijk liever niet met haar samenwerken. Van hulp door andere kinderen heb ik in geen enkel fragment iets kunnen zien.

Tot zover mijn onderzoekje naar een zwakke leerling. Het is natuurlijk niet af. Zo zou ik nog kunnen bekijken waarmee de hulp bij Selena zou kunnen starten, waar ze 'gevoelig' voor is, of materialen als rekenrekje, MAB-materiaal en blokjes, haar kunnen helpen, wat Minke en Wilkie zouden kunnen verbeteren aan de instructie naar Selena toe, welk groepje voor Selena beter geschikt zou zijn, welke hulp Wim zou kunnen geven, of het behandelingsplan van Shielentrie goed van opzet is, op welk moment de hulp aan Selena zou moeten starten, enzovoort.

Deze onderzoekstocht was slechts bedoeld om te kijken welke informatie er over een leerling uit MILE te halen is. Er zit wellicht nog veel meer in, maar dit was een eerste aanzet.

Voor mij is Selena een parel in MILE geworden en ik denk dat studenten via haar veel kunnen leren over de methode 'De wereld in getallen', toetsing en diagnostiek, basisvaardigheden, leerkrachten en zeker over kinderen als Selena.

Noten

- 1 Taak 27, gemaakt op 23 oktober 1996.
- 2 Fragment 'Als je wilt mag je een doosje pakken hè'.
- 3 Fragment: 'Zeven keer twee...'
- 4 Goffree, F. (1994). *Wiskunde & Didactiek, deel 1*. Groningen: Wolters-Noordhoff, 93.
- 5 Antilope is een programma gemaakt voor het toekennen van trefwoorden aan fragmenten in MILE.
Zie ook: Dolk, M. e.a. *Trefwoorden toekennen aan fragmenten in Mile. Een handboek voor het werken met Antilope*, 79.

Literatuur

Taak 42 uit 'De wereld in getallen' (laatste guldenversie) die werd opgenomen op donderdag 28 november 1996.